

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 8 (409)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
23 квітня 2016 року

ПРИВІТАННЯ

«ЗУСТРІНЬМО ВЕЛИКДЕНЬ З ВІРОЮ, ЩО ЛЮБОВ ЗАВЖДИ ПЕРЕМОЖЕ»

Дорогі колеги!

Щиро вітаю всіх зі святом Великодня! Весна дарує світові найбільше диво в нашому житті – диво відродження. Природа оживає, оживають і нові сподівання в людських серцях, душі окрилюються новими мріями, а зроблене й досягнуте стає особливо цінним. Весна – це пора очищення, пора духовної підготовки до найбільшої Божої благодаті – світлого Христового Воскресіння. Зустріньмо Великдень з вірою, що Любов завжди перемагає темряву в душі, в оселі, у державі.

Від усього серця бажаю вам, щоб ці свята обдарували вас міцним здоров'ям, принесли радість, благополуччя, щастя та добро! Нехай Великодня хри-

стіянська традиція й надалі згуртовує всіх нас заради миру, добробуту й суспільної злагоди.

Зичу, щоб цей Великий день подарував усім вам любов і непохитну віру в краще прийдешнє! Хай переможний дух надії та радості надалі супроводжуватиме вас і ваші родини, додає сили, енергії, наснаги для справ на процвітання нашого університету, міста та рідної України.

Плекаймо це життя, бережимо його, даруймо ніжність і турботу своїм родинам, творимо добро на землі.

**Христос воскрес!
Воїстину воскрес!**

**Михайло КОРДА,
ректор ТДМУ, професор**

КОНТАКТИ

ТДМУ РОЗШИРЮЄ СПІВПРАЦЮ З НАУКОВЦЯМИ ПОЛЬЩІ

На запрошення адміністрації Інституту медицини села в Любліні делегація ТДМУ у складі ректора, професора Михайла Корди, проректорів професора Степана Запорожана, професора Івана Кліща та доцента кафедри педіатрії навчально-наукового інституту післядипломної освіти

Ігоря Рогальського 4-5 квітня перебувала у Польщі з робочим візитом. Поїздка була насичена цікавими зустрічами та пропозиціями до співпраці. Найперше делегація ознайомилася з роботою новоствореного центру променевої діагностики і терапії у місті Замостя. Директор центру Барбара Нізю продемонструвала

можливості закладу, а також запросила ректора, професора Михайла Корду та спеціалістів-онкологів на його відкриття. Водночас було домовлено про можливість стажування викладачів ТДМУ й практичних лікарів, які працюють в галузі променевої діагностики і терапії. Після цього делегація університету відвідала Інститут медицини села в Любліні. Цей заклад є унікальним, позаяк спеціалізується на проведенні наукових

досліджень і наданні медичної допомоги жителям сільської місцевості, що актуально і в нашій області. Під час перемовин з директором Інституту, професором Івною Бояр, в яких брав участь також голова наукової ради інституту, професор Альфред Овоц і віце-президент Академії наук Польщі Станіслав Чучвар, було домовлено про участь науковців нашого університету у спільних проектах з проблем бореліозу, (Продовження на стор. 2)

«СТУДМІС ТДМУ-2016»

Іванна ЛУКАСЕВИЧ – студентка медичного факультету

КОНТАКТИ

ТДМУ РОЗШИРЮЄ СПІВПРАЦЮ З НАУКОВЦЯМИ ПОЛЬЩІ

(Закінчення. Поч. на стор. 1)

дослідження токсичності наночастинок та їх комбінацій з іншими ксенобіотиками, зокрема, пестицидами. Особливу увагу приділили можливим спільним науковим проектам з відділом медичної біології, який займається дослідженнями біологічної активності синтетичних речовин і засобів природного походження на клітинних культурах, що планують робити і в нашому університеті.

Також у Центрі онкології Люблінська ознайомилися із сучасними методами діагностики й лікування онкологічних хворих. Відвідали відділення клінічної онкології, відділення патології, клініко-діагностичну лабораторію, відділення хірургічної онкології, відділення променевої терапії та брахітерапії.

З адміністрацією закладу, зокрема, заступником директора Центру Даріушем Цівінські було домовлено про можливість стажування наших викладачів та оволодіння сучасними методами діагностики й лікування онкологічних хворих.

Дуже плідною була зустріч з маршалком Люблінського воєводства Аркадіушем Братковські. У рамках прикордонної

співпраці польська сторона запропонувала низку проектів у галузі охорони здоров'я, які детальніше обговорять під час візиту маршалка до Тернополя на запрошення ректора Михайла Корди.

Під час розмови з Генеральним консулом України в Любліні Василем Павлюком, а також почесним консулом України в Холмі Станіславом Адам'яком досягли домовленості про сприяння громадянам Польщі, які бажають навчатися у ТДМУ, в отриманні віз.

Душевною була зустріч з архієпископом Люблінсько-Холмсь-

кої дієцезії Польської православної церкви, владику Абаєм. Він розповів про історичні аспекти та стан православ'я в Польщі, допомогти мешканцям Луганської і Донецької областей, які потерпають від воєнних дій.

Наступний день делегація провела у Варшаві. Зокрема, з керівником мережі лабораторій «ALAB Laboratoria» Богуславом Гнатовські обговорили можливість співпраці зі створення відділення цієї лабораторної мережі у Тернополі. Це надто важливо, зважаючи на 25-річний досвід роботи цієї потужної лабораторної мережі, яка спеціалізується на комплексному

обладнанні лабораторних приміщень у лабораторіях біотехнології, молекулярної біології, а також фізико-хімічних, мікробіологічних і клініко-діагностичних. Фірма має великі можливості забезпечення лабораторій меблями, реагентами, іншим обладнанням і пропонує повний спектр послуг у цій галузі – від проектування до оснащення лабораторій «під ключ». Досягнуто домовленості про візит Богуслава Гнатовські до університету для детальнішого обговорення можливої співпраці.

Можливість спільних проектів з кафедрою гігієни та екології ТДМУ обговорювали під час зустрічі з головним санітарним інспектором Польщі Марекком Пособкевічем та його заступником Гжегожем Гудзіком.

Делегація ТДМУ також відвідала авіаційний центр медичного рятівництва. Його директор, доктор медицини Роберт Галенжковські поділився своїми намірами створити відповідні центри у Львівській, Тернопільській та Івано-Франківській областях, а також попросив сприяння університету в розв'язанні тих проблем, з якими він зіткнувся під час реалізації цього проекту. Ректор університету, професор Михайло Корда пообіцяв сприяти органами влади міста та області, так і виділенні майданчика для проведення тренувань, а також запросив Роберта Галенжковські та його колег на конфе-

ренцію, яка відбудеться на базі тренувального центру НОК «Червона калина». Була також досягнута домовленість щодо проведення тренінгів спеціалістів з медичного рятівництва у Польщі.

Найбільше вразила сучасна педіатрична клініка у Варшаві, яка водночас є навчальною базою Варшавського медичного університету. Це – сучасний лікувальний заклад, оснащений найновішим обладнанням і найсучаснішими технологіями діагностики та лікування.

У стінах цього закладу відбулася розмова із заступником міністра охорони здоров'я Польщі Ярославом Пінкасом, проректором Варшавського медичного університету, який водночас є керівником відділу пульмонології та алергології цієї клініки, професором Марекком Кулюсом, а також директором клініки Робертом-Томашем Кравчиком. Обговорювалися різні аспекти можливої співпраці з Варшавським медичним університетом у рамках обміну студентами, виконання спільних наукових проектів. Досягнуто домовленість з дирекцією клініки щодо стажування викладачів університету та практичних педіатрів.

Візит делегації ТДМУ відбувся за кошти приймаючої сторони.

**Іван КЛІЦЬ,
проректор з наукової роботи, професор**

ВИСТАВКА ПРО СУЧАСНУ ВІЙНУ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

У Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського відкрили виставку «Історія війни за незалежність. Донбас». Викладачі та студенти ретельно розглядають на стендах світліни і читають інформацію про те, що турбує нині кожного з нас, а саме про військові дії на сході Украї-

ни. І кожен рядок викликає нестерпний біль за загиблими, за те, що нині знову вимушені відстоювати своє право на незалежність. У пам'яті кожного під час перегляду світлин знову й знову зринають новітні герої України, які віддали своє життя за те, щоб ми жили на мирній землі.

В експозиції представлені фото- та текстові матеріали про воєнні події в українському Донбасі. Текстова частина виставки подана двома мовами – українською та англійською, тож іноземні студенти ТДМУ можуть детальніше ознайомитися з поданою інформацією.

Прес-служба ТДМУ

ВІДВІДАЛИ ШКОЛУ КЛІНІЦИСТА

Члени медико-юридичної клініки, яка діє на базі кафедри медичного права ТДМУ, впродовж трьох днів відвідали школу клініциста. Цей захід організував Львівський обласний добродійний фонд «Медицина і право» та кафедра медичного права факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Мета – підвищення рівня теоретичних знань та удосконалення практичних навиків щодо забезпечення прав людини у сфері охорони здоров'я, розширення мережі медико-юридичних клінік, імплементація міждисциплінарного підходу в юридичний клінічний рух України, налагодження співпраці між вишами.

Протягом першого дня у школі клініциста висвітлювали загальні засади надання правової допомоги (зокрема, інтерв'ювання, консультування), а у наступні дні розглядали питання забезпечення прав

людини у сфері охорони здоров'я, прав й обов'язків пацієнтів і медиків, механізми їх захисту, юридична практика (національних судів і ЄСПЛ), стратегічне судочинство. Крім цього, було висвітлено питання етики в роботі консультанта, запобігання професійному вигоранню.

Організатори поділилися досвідом функціонування першої в Україні медико-юридичної клініки, презентували її роботу, зокрема, ad hoc-групи, а також провели сесію «рівний-рівному», де студенти – як медики, так і юристи, які є консультантами медико-юридичної клініки, розповідали про переваги роботи в клініці та труднощі, з якими зустрічаються у повсякденній роботі.

Захід дав імпульс на створення мультидисциплінарних клінік, зокрема, медико-юридичних.

**Михайло СОПІГА,
т.в.о. завідувача кафедри медичного права**

Редактор **Г. ШИБАЛИНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО**
Комп'ютерний набір і верстка: **Р. ГУМЕНЮК**

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновники:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського,
департамент охорони здоров'я
облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс **23292**

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Терно-
пільському
державному університеті
ім. І.Я. Горбачевського.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

НАГЛЯДОВА РАДА СПРИЯТИМЕ ПОДАЛЬШОМУ РОЗВИТКОВІ УНІВЕРСИТЕТУ

Відбулося засідання наглядової ради ТДМУ, на якому, окрім її членів, були присутні керівники університету. Цей орган громадського контролю створено згідно зі ст. № 37 Закону України «Про вищу освіту». Наглядова рада у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про вищу освіту», «Про освіту», нормативними актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а також Міністерства освіти та науки України й Положенням про наглядову раду.

Михайло КОРДА, ректор ТДМУ, професор

Свою роботу наглядова рада здійснює через спрямування зусиль її членів на створення умов для розв'язання перспективних завдань розвитку університету, залучення фінансових ресурсів для забезпечення його діяльності з основних напрямків розвитку та здійснення контролю за їх виконанням, ефективну взаємодію університету з державними органами й органами місцевого самоврядування, науковою громадськістю, суспільно-політичними організаціями та суб'єктами господарської діяльності, налагодження співробітництва з іншими вищими навчальними закладами України та інших держав в інтересах розвитку та підвищення якості освітньої діяльності й конкурентоспроможності ТДМУ.

Привітавши присутніх, ректор ТДМУ, професор Михайло Корда висловив впевненість, що наглядова рада сприятиме успішній освітній та науковій діяльності університету, його подальшому розвитку.

Очільник ТДМУ коротко розповів про те, яким є університет нині, про плани й перспективи, акцентувавши увагу на головних аспектах. Як зазначалося, ліцензований обсяг держзамовлення в університеті, де діють чотири факультети (медичний, стоматологічний, фармацевтичний та факультет іноземних студентів), навчально-науковий інститут медсестринства та навчально-науковий інститут післядипломної освіти, досить великий. ТДМУ збільшив ліцензований обсяг зі спеціальностей «лікувальна справа», «стоматологія». І зага-

лом динаміка позитивна. Цього навчального року надійшло 7917 заяв від вступників, торік – 7300, позаторік 5900. Це свідчить про те, що популярність нашого університету, всіх його факультетів зростає, більшає студентів, які бажають тут навчатися. Це і українська молодь, й іноземці.

У зв'язку з тим, що студентів побільшало, університет орендував корпус ТНЕУ на вулиці Дорошенка, що дало змогу розширити навчальну площу на 1600 квадратних метрів. У відремонтованій будівлі нині працює п'ять кафедр.

ТДМУ посів перше місце у рейтингу медичних вищих навчальних закладів України, який щорічно проводить Міністерство охорони здоров'я України. Як відомо, в нашій країні діє сімнадцять вищих навчальних медичних закладів III-IV рівня акредитації. Рейтингове оцінювання діяльності ВНЗ і закладів післядипломної освіти МОЗ України здійснювали за вісьмома показниками: навчально-методична робота; наукова діяльність; кадрова політика; міжнародне, державне та галузеве визнання роботи; виховна робота; лікувальна робота; матеріально-технічне забезпечення; фінансова та господарська діяльність. У підсумку ТДМУ визнано найкращим. І минулими

дисципліни. Такого немає в будь-якому іншому медичному виші.

Ректор нагадав також про створені університетом центри медико-санітарної допомоги, які діють в п'яти селах області, і де є все необхідне для роботи медиків, а також он-лайн зв'язок з університетською лікарнею. Місцеві мешканці вдячні студентам-старшокурсникам та лікарям-інтернам за турботу.

Незабаром в ТДМУ створять навчально-тренінговий центр практичних навичок – симуляційний центр, обладнаний манекенами, які моделюють дихання, серцебиття... 24 муляжі-тренажери для цього центру закупили торік. А цьогоріч, узявши участь в програмі «Еразмус плюс», ТДМУ разом з університетом Тулузи (Франція) виграв грант на розвиток симуляційного навчання на наступні два роки.

Очільник вишу розповів також про систему оцінювання знань студентів ТДМУ і, зокрема, про результати ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок-1», «Крок-2» і «Крок-3» – одні з кращих серед ВМ(Ф)НЗ України. Також ТДМУ – один з десяти українських вишів, що беруть участь в Проекті сприяння доброчесності в

населення, інвалідам, учасникам АТО її надаватимуть безкоштовно. Впроваджують інші важливі проекти, які дозволять примножити здобутки та забезпечити подальший успішний розвиток вишу.

Ректор розповів також про міжнародні зв'язки університету. Третина студентів-іноземців приїхала на навчання в ТДМУ з Європи та Америки. Укладені угоди з 37 іноземними вищими навчальними закладами, а за минулий рік підписано ще сім угод про міжнародну співпрацю.

Петро ГАДЗ, голова наглядової ради університету

Члени наглядової ради

роками наш університет теж був у лідерах.

Чим ТДМУ відрізняється від інших медуніверситетів? У чому особливість? Як зазначив Михайло Михайлович, велику увагу у нашому виші приділяють практичним навичкам студентів. За прикладом західноєвропейських університетів в ТДМУ впровадили об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ), запроваджено також матрикули практичних навичок, якими мають володіти студенти. Без цього немає допуску до іспитів і це є загальноєвропейська методика.

Серед медичних університетів ТДМУ на першому місці і за впровадженням новітніх інформаційних технологій у навчальний процес. Спеціальна система містить всю інформацію в електронному варіанті для студентів усіх факультетів і курсів, починаючи з розкладу занять, методичних вказівок та закінчуючи матеріалами для підготовки до кожного заняття з кожної

Україні. Проект реалізують Американські ради з міжнародної освіти і партнерстві з Міністерством освіти і науки України та за підтримки Посольства США.

Університет має розвинуту матеріально-технічну базу і, зокрема, лабораторії з обладнанням, що дають змогу робити дослідження на підному науковому рівні. Ще одну лабораторію, де планують вирощувати клітини й провадити медичні дослідження, готують до відкриття. Йшлося також про клінічні бази, закупівлю дорогішого сучасного обладнання для клінічних кафедр, організацію медичного обстеження бійців АТО.

Стоматологічний факультет, створений дев'ять років тому, цього року отримав ліцензію МОЗ на медичну практику, тож у найближчих планах – відкриття державної стоматологічної поліклініки, яка буде базовою для кафедр і де країни зможуть отримати стоматологічну допомогу. Малозабезпеченим категоріям

Активною є волонтерська діяльність в університеті. На базі навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина» проводять вишколи медиків-волонтерів, які надаватимуть медичну допомогу нашим бійцям в зоні АТО.

До складу наглядової ради Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського увійшли:

– Петро Гадз, заслужений працівник сільського господарства України, голова наглядової ради ТзОВ «Бучагагрохлібпром», голова ради обласного об'єднання «Тернопільська обласна рада сільськогосподарських підприємств», заступник голови Аграрного союзу України, депутат Тернопільської обласної ради, Герой України;

– Володимир Іванишин, заслужений працівник сільського господарства України, професор, ректор Подільського державного аграрного університету, депутат Тернопільської обласної ради;

– Григорій Костюк, організатор фармацевтичних виробництв, технічний директор підприємства «Фармак»;

– Сергій Надал, міський голова Тернополя, керівник громадської організації «Українці допомагають українцям»;

– Віктор Овчарук, голова Тернопільської обласної ради;

– Іван Сміян, академік Академії вищої школи України, відмінник охорони здоров'я України, заслужений працівник вищої школи України, член-кореспондент Національної академії медичних наук України, член правління Асоціації

педіатрів України, голова обласної організації Асоціації педіатрів України, професор, ректор ТДМУ 1981-1997 рр.;

– Петро Фомін, академік Національної академії наук України, академік Національної академії медичних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри хірургії Національного медичного університету імені О.Богомольця, професор;

– Віталій Цимбалюк, академік Національної академії медичних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри нейрохірургії Національного медичного університету імені О.Богомольця, керівник відділу відновної та функціональної нейрохірургії, президент Національної академії медичних наук України, професор;

– Тарас Юрик, народний депутат Верховної Ради України восьмого скликання, член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики.

Петро Гадз зазначив, що керівництво ТДМУ обрало правильний напрям щодо впровадження ІТ-технологій в освітній галузі. Він наголосив на тому, що навчання чималої кількості студентів з інших країн в медуніверситеті сприяє водночас зміцненню міжнародного іміджу України, адже ці юнаки та дівчата є своєрідними послами доброї волі у своїх державах.

«Упродовж 20 років мене вражає послідовність дій усіх попередніх ректорів і Вас особисто. Ви постійно розвиваєтеся та вдосконалюєтеся. Ще мене тішить те, що у вашому університеті наголос робиться на здобуття студентами практичних навичок. Досвід впровадження матрикулів практичних навичок та іспиту ОСКІ вартіть наслідування в інших вишах», – додав Петро Фомін.

Сергій Надал озвучив низку практичних пропозицій, зокрема, запросив ректора ТДМУ відвідати В'єтнам з метою налагодження співпраці, адже їхній уряд зацікавлений у навчанні в'єтнамської молоді в Тернополі. Також для міста є цікавою співпраця в напрямку проведення науково-дослідних робіт у галузі охорони здоров'я.

Після обговорення презентації діяльності ТДМУ і висловлення пропозицій члени наглядової ради обрали головою Петра Гадза та секретарем Сергія Надала.

Нагадаємо, що строк повноважень затвердженого складу наглядової ради становить п'ять років. Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на громадських засадах. Організаційною формою роботи наглядової ради є засідання, які проводяться в міру потреби, але не рідше одного разу на рік. У засіданнях наглядової ради з правом дорадчого голосу бере участь ректор університету або особа, яка виконує його обов'язки.

КОМОРБІДНІ СТАНИ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ

У ТДМУ 15 квітня відбулася регіональна конференція «Коморбідні стани в клініці внутрішніх хвороб. Клініко-інформаційне забезпечення та шляхи впровадження нових наукових досліджень і стандартів діагностики та лікування в клінічну практику лікаря-інтерніста» за участю головного позаштатного спеціаліста Міністерства охорони здоров'я України зі спеціальності «Терапія», члена-кореспондента НАМН України, професора Василя Нетяженка.

(Зліва направо): Василь НЕТЯЖЕНКО, член-кореспондент НАМН України, професор (м. Київ), Михайло КОРДА, ректор ТДМУ, професор, Світлана СМІЯН, професор

Захід відкрив ректор ТДМУ, професор Михайло Корда, який наголосив на важливості тематики конференції та побажав учасникам плідної праці.

Доповідь головного позаштатного спеціаліста Міністерства охорони здоров'я України зі спеціальності «Терапія», члена-кореспондента НАМН України, професора Василя Нетяженка була присвячена детальному розгляду усіх нововведень і даних, які були нещодавно представлені на світовому конгресі кардіологів. Він також зробив порівняльну характеристику ситуації в Україні щодо обстеження та ліку-

вання хворих із серцево-судинними хворобами.

Свої доповіді в рамках конференції представили головний спеціаліст зі спеціальності «Терапія» департаменту охорони здоров'я ОДА Лариса Матюк, головний спеціаліст зі спеціальності «Кардіологія» департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Наталія Вівчар, головний спеціаліст зі спеціальності «Неврологія» департаменту охорони здоров'я ОДА Людмила Колеснікова, а також професори Володимир Паньків, Тетяна Мальчевська, Оксана Сидоренко, Олександр Олійник, Віктор Зайков.

Прес-служба ТДМУ

ЄДИНИМ ЗАХИСТОМ ВІД ПОЛІОМІЄЛІТУ Є ВАКЦИНА

Конференція «Актуальні питання вакцинації та комунікаційні виклики в Україні», що відбулася в ТДМУ, зібрала педіатрів, дитячих інфекціоністів і сімейних лікарів Тернополя та області. Також в її роботі взяли участь представники Всесвітньої організації охорони здоров'я, студенти, інтерни та викладачі нашого ВНЗ.

Учасників конференції привітав проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аркадій Шульгай. Він наголосив на актуальності порушеної теми, зазначивши, що діяльність Міністерства охорони здоров'я спрямована, зокрема, на профілактику й вакцинацію проти поліомієліту, а також інших інфекційних захворювань, зважаючи на їх поширеність. Адже в структурі дитячих хвороб в Україні третє місце (після хвороб органів дихання та шкіри і підшкірної клітковини) посідають саме інфекційні та паразитарні хвороби. Отож проблема справді актуальна.

Аркадій Гаврилович побажав учасникам конференції плідної праці в ім'я збереження здоров'я дітей.

З вітальним словом до присутніх звернувся директор департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Володимир Богайчук, який також наголосив на важливості бо-

ротьби з поліомієлітом в Україні, його профілактики та створення колективного імунітету, зазначивши, зокрема, що на Тернопільщині рівень вакцинації дітей проти поліомієліту нині складає 84, 5 відсотка. Це позитивний результат, досягнутий спільними зусиллями медиків області за підтримки Міністерства охорони здоров'я, ВООЗ і ЮНІСЕФ.

З доповіддю «Важливість профілактики поліомієліту в педіатрії» виступила завідувач кафедри педіатрії №2 ТДМУ, професор Галина Павлишин, яка поставила наголос на важливості вакцинації дітей та дотримання календаря щеплень для формування колективного імунітету. Адже вакциновані люди захищені від інфекції. І якщо 95 відсотків населення вакциновано, то можна говорити про стійкий колективний імунітет. Коли ж рівень вакцинації недостатній, підвищується ризик захворюваності навіть для щеплених дітей.

Галина Андріївна проаналізувала ситуацію з поліомієлітом у світі і в Україні, зазначивши, що кількість випадків захворювань, спричинених вірусом поліо, знижується щороку завдяки вакцинації і нині світ близький до того, щоб назавжди його зупинити. Наша країна майже 20 років мала статус «вільної від поліомієліту». Та, як відомо, торік зафіксували

два випадки захворювання на Закарпатті. Відтак в Україні стартувала позапланова вакцинація населення, яка має на меті цілковите викоринення цієї хвороби. Рекомендований

(Зліва направо): Деніс КІНГ (ВООЗ), Галина ПАВЛИШИН, професор, Аркадій ШУЛЬГАЙ, проректор ТДМУ, професор, Володимир БОГАЙЧУК, директор департаменту охорони здоров'я ОДА

ВООЗ плановий показник вакцинації у 95% — це саме той відсоток вакцинованого населення, який може завдати розповсюдженню вірусу.

«Глобальний та регіональний плани дій щодо вакцин на 2015-2020 рр: потреби і виклики», — такою була тема виступу експерта ВООЗ з питань імунізації Вусали Алахвердієвої.

Про глобальну ініціативу з ліквідації поліомієліту та досягнутий наразі прогрес розповів координатор команди ВООЗ з реагування на спалах поліомієліту в Україні Деніс Кінг. Зазначивши, що маємо позитивну тенденцію до збільшення імунізації, він нагадав: цього місяця сертифікаційна комісія міжнародних експертів проаналізує, як саме держава відповіла на спалах поліомієліту та чи залишиться за Ук-

вав за запрошення взяти участь у роботі конференції й можливість побувати в ТДМУ, познайомитися з викладачами та студентами. Він зазначив, що повне викоринення поліомієліту є пріоритетом і висловив впевненість, що зусилля медиків з реалізації раціональної планової імунізації задля здоров'я суспільства дадуть очікуваний результат.

«Вакцинація: комунікаційні виклики» — такою була тема виступу фахівця з комунікаційного бюро ВООЗ в Україні Ольги Іжик.

Про завершальний етап ліквідації поліомієліту й перехід до бівалентної оральної поліовакцини вела мову доцент Світлана Никитюк. У доповіді доцента Наталі Галіш йшлося про епідемію за поліомієлітом в Європейському регіоні ВООЗ. Доцент Іванна Горішна проаналізувала особливості вакцинації в Україні.

Актуальним питанням вакцинації та результатам третього туру вакцинації в Тернопільській області присвятили свої виступи обласний дитячий інфекціоніст Світлана Євтушенко та завідувач відділення організації епідеміологічних досліджень ДУ «Тернопільський ОЛЦ ДСЕСУ» Марія Павельєва.

Підбиваючи підсумки трьох раундів додаткової імунізації проти поліомієліту, учасники конференції наголосили, що вакцинація — це питання загальнодержавного рівня, національної безпеки країни. Ліків від поліомієліту не існує. Єдине, що може завдати розповсюдженню вірусу — це вакцинація.

Лідія ХМІЛЯР

МЕДИЧНІ СТАНДАРТИ ЛІКУВАННЯ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ У КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ

У ТДМУ відбувся науково-практичний семінар-нарада «Медичні стандарти лікування внутрішніх хвороб у клінічній практиці сімейного лікаря». Від імені ректора ТДМУ, професора Михайла Корди всіх присутніх привітав ректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи, професор Степан Запорожан.

«За визначенням Всесвітньої асоціації сімейних лікарів (WONCA), лікар загальної практики-сімейної медицини є фахівцем, який надає необхідну первинну медико-санітарну допомогу всім членам родини, незалежно від віку, статі, характеру хвороби з урахуванням психологічних, соціальних, культурних особливостей пацієнта та його сім'ї. Загальна лікарська практика (сімейна медицина) стала новою спеціальністю для охорони здоров'я українців. Підготовка лікарів за новим фахом є акту-

альною проблемою, що стоїть у наш час перед вищою школою. Алгоритми та стандарти в загальнолікарській практиці — це шлях вирішення діа-

Степан ЗАПОРОЖАН, проректор ТДМУ, професор

гностичного та лікувального питання будь-якого рівня.

Надзвичайно важливо, що протягом кількох років проводять активну роботу над медико-технологічними документами. Нині під керівництвом департаменту управління та контролю якості медичних послуг МОЗ України на основі доказової медицини створено понад 70 уніфікованих клінічних протоколів щодо ведення того чи іншого захворювання. Починалося ж усе з організації та проведення по всій країні для викладачів і лікарів різних спеціальностей навчальних тренінгів, створення мультидисциплінарних команд для розробки вітчизняних медико-технологічних документів. За прототипи використовують найкращі зарубіжні клінічні рекомендації, адаптують їх до наших реалій з коментарями членів робочих груп. На основі цих наста-

нов розробляють уніфіковані клінічні протоколи. На місцях сімейні лікарі із залученням медичних сестер і лікарів-спеціалістів повинні розробляти локальні протоколи для своєї амбулаторії з визначенням маршрутів пацієнтам. Локальний протокол — це інструмент для лікаря щодо якісної доказової практики. Таким чином, впровадження в практику науково та економічно обґрунтованих стандартів діагностики, профілактики й лікування відомих захворювань дозволить надавати якісну медичну допомогу за світовими стандартами», — зазначив у своєму виступі Степан Запорожан.

Свої доповіді на семінарі представили науковці ТДМУ, зокрема, доцент кафедри хірургії №1 з урологією ТДМУ Андрій Мисак (тема: «Основи діагностики та лікування доброякісної аденоми простати в практиці сімейного лікаря») та доцент кафедри терапії і сімейної медицини навчально-

наукового інституту післядипломної освіти Світлана Шостак (зупинилася на проблемних питаннях жирової хвороби підшлункової залози).

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ЧОРНОБИЛЬСЬКА КАТАСТРОФА: ТРИДЦЯТЬ РОКІВ ОПІСЛЯ

Найбільша еколого-техногенна катастрофа сучасності — аварія на Чорнобильській АЕС — уже впродовж 30 років впливає на здоров'я людей та довкілля не лише на радіоактивно забруднених територіях, а й на території всієї України.

Нині функціонує система медичного нагляду за постраждалими, що складається з щорічної диспансеризації, амбулаторного, за показаннями, стаціонарного лікування та реабілітаційних заходів у санаторно-курортних умовах і реабілітаційних центрів. За впровадженням порядком щорічно медичні огляди інвалідів та учасників ліквідації аварії максимально проводять до роковин Чорнобильської катастрофи, дітей — до початку літнього оздоровчого сезону.

За результатами щорічної диспансеризації постраждалих контингентів, на обліку в Державному реєстрі України на початок 2016 року у Тернопільській області перебуває 44031 особа. За останні п'ять років чисельність потерпілих унаслідок аварії на Чорнобильській АЕС у краї зменшилося на 2955 осіб, з них ліквідованих — на 214 осіб, евакуйованих — на 19 осіб, проживаючих на територіях радіоекологічного контролю — на 2064 особи. Чисельність осіб, які народилися від батьків 1-3 групи первинного обліку, зменшилася на 891 особу.

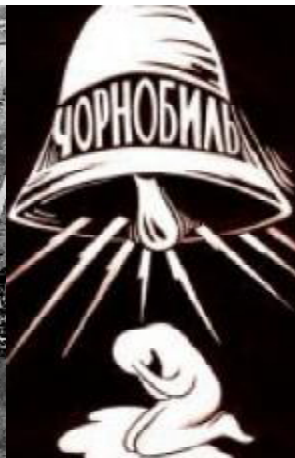
Повнота охоплення профілактичними оглядами протягом останніх років залишається майже на одному рівні:

2010 року — 96,4%, а 2015 року — 97,6%. З числа оглянутих повнота охоплення профілактичними оглядами серед дорослих складала відповідно 95,47% і 99,7%; дітей — 99,78% і 99,8%. Серед оглянутих торік виявлено 84,1% хворих, з них дорослих — 83,83%, дітей — 73,60%. Найбільшу кількість хворих виявлено серед ліквідованих — 92,8%, евакуйованих — 92,2%, тих, хто проживає на територіях радіоекологічного контролю, — 83,4%, дітей — 73,5%. З хворих 2015 року було проліковано 97,6%. Загалом лікувалися амбулаторно — 95,5% хворих, у стаціонарі — 15,7%, у санаторно-курортних закладах — 3%.

Аналізуючи статистичні дані, що характеризують стан здоров'я серед дорослого потерпілого населення, можна зазначити поступове погіршення.

Поширеність захворювання за період 2010-2015 років загалом зростає на 2,62%.

Серед окремих класів хвороб за зазначений період серед дорослого потерпілого контингенту внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС спостерігається зростання поширеності новоутворень, хвороб крові та кровоносних органів, ендокринної системи, хвороб ока та придаткового апарату, а також органів дихання та травлення. У структурі поширеності хвороб на першому місці — хвороби системи кровообігу (38,6%), на другому — органів дихання (17,08%), на третьому — органів травлення (14,4%).

Незважаючи на зниження первинної інвалідності на Чорнобильській АЕС, спостерігається зростання інвалідності внаслідок новоутворень, у тому числі злоякісних.

У структурі первинної інвалідності серед дорослого потерпілого населення новоутворення складають — 63,2%, хвороби нервової системи — 21,1%, хвороби системи кровообігу — 5,3%, інші захворювання — 5,3%. Станом на 01 січня 2016 року на обліку перебуває 984 інваліди, які мають першу категорію. Смертність серед дорослого населення, потерпілого внаслідок аварії, щороку збільшується. Серед дитячого населення, потерпілого внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, навпаки, спостерігається зниження поширеності хвороб і захворювань. У структурі поширеності хвороб на першому місці — хвороби органів дихання, на другому місці — хвороби крові, на третьому — ендокринної системи, на четвертому — органів травлення та останнє місце займають новоутворення.

Необхідно продовжувати довгострокове скринінгове обстеження осіб, які на час аварії були

у дитячому та підлітковому віці й проживали на територіях, забруднених радіоактивним йодом. Тим більше, що, за науковим прогнозом, після дія «чорнобильського» йоду триватиме ще приблизно 10 років. Міністерство охорони здоров'я України разом з Міністерством надзвичайних ситуацій та Національною Академією медичних наук розробило та затвердило спільний

наказ від 29 січня 2010 «Про вдосконалення ендокринологічної допомоги потерпілим внаслідок Чорнобильської катастрофи», яким передбачено обов'язкові огляди осіб, які на час Чорнобильської катастрофи були у дитячому та підлітковому віці (1968-1986 рр. народження), та осіб, які зазнали опосередкованого опромінення щитоподібної залози під час внутрішньоутробного розвитку. Наказом визначено головний науково-методичний, консультативний та лікувальний заклад країни щодо координації наукових пошуків з проблем патології ендокринної системи в осіб 1968-1986 років народження — ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України». Основними пріоритетами України у подальшому повинні стати: відновлення розробки та затвердження загальнодержавної програми подолання наслідків Чорнобильської катастрофи на 2015-2020 рр. Фінансування у повному обсязі державних бюджетних програм: «Комплексне медико-санітарне забезпечення та лікування онкологічних захворювань із застосуванням високофармацевтичних медич-

них технологій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та «Радіологічний захист населення та екологічне оздоровлення території, що зазнала радіоактивного забруднення». Продовження робіт із щорічної диспансеризації осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи у спеціалізованих закладах охорони здоров'я. Продовження довгострокового скринінгового обстеження осіб, які на час аварії були у дитячому та підлітковому віці та проживали на територіях, що зазнали забруднення радіоактивним йодом. Забезпечення адресної висококваліфікованої та спеціалізованої допомоги дітям, які мають статус постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи. Проведення цілеспрямованих профілактичних, лікувальних і реабілітаційних заходів для зниження рівня дитячої захворюваності, інвалідності й смертності серед дитячого населення зазначеної категорії.

Система охорони здоров'я, її лікувально-профілактичні заклади, медичні працівники докладають зусиль для максимального забезпечення хворих, постраждалих лікувально-профілактичного допомогою. Проте слід зазначити, що коштів державного та місцевого бюджетів не вистачає для повного забезпечення потреб постраждалих ефективними лікувальними заходами, з року в рік зменшуються видатки на пільгове забезпечення постраждалих лікарськими засобами.

Такі негаразди негативно позначаються на моральному стані постраждалих, затримують терміни отримання медичної допомоги, збільшують кількість звернень громадян зазначених категорій до центральних органів влади.

**Олександра ЮРОВСЬКА,
завідуюча диспансерним
відділенням радіаційного
захисту населення
університетської лікарні**

..... 28 квітня — Всесвітній день охорони праці

СТРЕС НА РОБОЧОМУ МІСЦІ: КОЛЕКТИВНИЙ ВИКЛИК

Аби привернути увагу світової спільноти до питань охорони праці та смертності працівників на робочому місці щорічно, починаючи з 2002 року, понад 100 країн 28 квітня відзначають Всесвітній день охорони праці.

Ідея проведення Всесвітнього дня охорони праці бере початок від Дня пам'яті загиблих працівників, який уперше провели американські та канадські трудящі 1989 року в пам'ять про працівників, загиблих і постраждалих на роботі.

Цього дня у понад ста країнах світу зорганізують заходи, спрямовані на привертання уваги громадськості до нерозв'язаних проблем охорони праці.

За оцінками Міжнародної організації праці, кожен день у світі в середньому майже 5000 осіб помирають через нещасні випадки та захворюваність на виробничих місцях, сумарно досягаючи за рік від 2 до 2,3 мільйона випадків виробничообумовленої смертності. З цього числа майже 350 тисяч фактів складають нещасні випадки зі смертельним наслідком.

Роботодавці повинні усвідомлювати, що профілактика виробничого травматизму ефективніша та менш затратна, ніж лікування й реабілітація потерпілих, а бізнес матиме успіх лише за умови забезпечення на робочих місцях збереження життя та здоров'я працівника. Тож важливо наголос ставити на заходах з профілактики виробничого травматизму шляхом забезпечення дотримання вимог зако-

нодавства з охорони праці, нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, належного утримання й безпечної експлуатації приміщень, обладнання, устаткування, території підприємств.

«Стрес на робочому місці: колективний виклик» — девіз Всесвітнього дня охорони праці цього року.

Міжнародна організація здоров'я (ВОЗ) відносить стрес до основних хвороб, небезпечних для здоров'я людини у XXI столітті. Проблема стресу існує в багатьох країнах. Психосоціальні ризики та стрес на робочому місці є одними з найскладніших питань у сфері охорони праці та здоров'я, актуальність яких загально визнана для всіх країн, професій та працівників.

Стрес — фізична та емоційна

реакція організму, яка виникає тоді, коли посадові обов'язки не відповідають здібностям, ресурсам і потребам працівника. Стрес на робочому місці не є винятково негативним явищем, проте надмірності (сильний, тривалий, регулярний) неприпустимі.

Питання психоемоційного стану, в тому числі стресових ситуацій на виробництві, стало предметом розгляду 34-го Міжнародного конгресу з питань безпечної життєдіяльності та виробничої медицини, який відбувся 27-30 жовтня 2015 року у м. Дюссельдорф (Німеччина).

У тривалій перспективі стрес на робочому місці може призвести до виникнення безсоння, емоційного занепокоєння, мігрені, хронічної втоми, депресії, алергії, захворювань опорно-рухового апарату, гіпертонії, виразкової хвороби шлунку, захворювань серцево-судинної системи, серцевого нападу, нещасного випадку та навіть самогубства.

Усі зазначені наслідки стресу на робочому місці негативно впливають на діловий імідж та

конкурентоспроможність підприємства.

Охорона життя й здоров'я тих, хто працює, від впливу небезпечних і шкідливих виробничих чинників має важливе соціальне значення. Адаптація здоров'я працівників є національним багатством держави, бо ж безпосередньо впливає на працездатність людини, а відтак — на її добробут і подальший розвиток держави.

Охорона праці є невід'ємною складовою забезпечення гармонійного розвитку суспільства. Саме тому важливо пам'ятати, що підвищення рівня культури охорони праці — це запорука збереження здоров'я та життя працівників.

Пам'ятаймо завжди: дотримання законодавства у сфері охорони праці та промислової безпеки стане запорукою збереження найціннішого — людського життя, що дасть змогу дітям рости у повноцінних сім'ях і бути щасливими.

**Галина ГРИЦИШИН,
провідний інженер
з охорони праці ТДМУ**

«СТУДМІС ТДМУ-2016» СТАЛА ІВАННА ЛУКАСЕВИЧ

Уже три роки поспіль весна в Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського асоціюється з феєричним конкурсом «СтудМіс ТДМУ», під час якого журі та глядачі обирають найкрасивішу дівчину вишу. Цьогоріч шоу краси та грації відбулося 18 квітня в Тернопільському академічному українському драматичному театрі імені Т.Шевченка. Дванадцять дівчат нашого ВНЗ упродовж двох місяців щоденно готувалися до цієї найцікавішої пригоди в їхньому житті. Спершу пройшли жорсткий відбір під час кастингу, а потім хореографи, стилісти, візажисти допомогли красуням підкреслити їхню неповторність.

У конкурсі взяли участь і дві представниці інших країн — Пріянка Тягі (Індія) та Чидінма Джой Окоє (Нігерія). Потрібно зазначити, що третій рік поспіль іноземки змагаються на рівні з українками. Особливість і перевага ТДМУ в тому, що тут можуть реалізуватися всі студенти, незалежно від їх приналежності до національ-

цікавим і неординарним був перший вихід дівчат в однаковому вбранні, що дало можливість журі не відволікатися на розмаїття одягу та оцінювати винятково мистецтво дефіле.

Після цього дівчата з'явилися на публіку у вишиваних сукнях, блузах і сорочках під виконання відомої лемківської пісні «Ой, верше, мій верше», яку заспівала солістка гурту «Фіра» Ірина Музика. Під час цього конкурсного завдання кожна учасниця ще й мала можливість показати

сюрпризів, зокрема, виступ театру вуличного мистецтва «Метаноя» зі світловим шоу. Шквал емоцій викликали пісні у виконанні «Фіри» та вокального тріо й фіналістів проекту «Х-фактор» — гурту «Тріода».

Після перегляду третього конкурсного завдання, де дівчата демонстрували свої вміння співати, танцювати, декламувати вірші та інше, можна сміливо сказати, що ТДМУ має такі таланти. Багато хто підійшов до постановки танцювальних номерів творчо, додавши елементи шоу й театральності.

Вихід конкурсанток у купальниках розпочався з гумористичного вступу, під час якого кожна дівчина за допомогою імпровізованої мітли прибирала сцену після завдання з талантами.

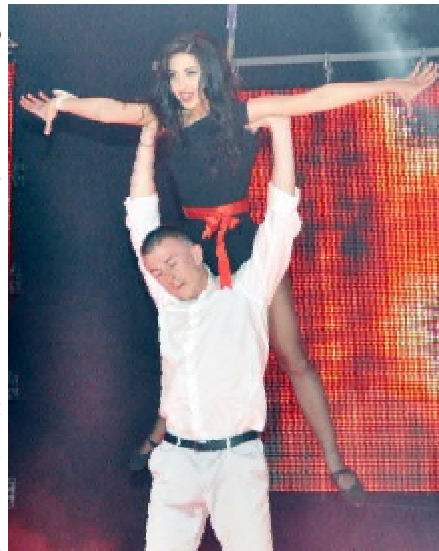
Фінальним акордом стало дефіле у вечірніх сукнях. Тут кожна дівчина перетворилася на королеву та гідна була найвищого титулу.

Допоки журі вирішувало, кому віддати першість, глядачів розважали учасники команди КВК

«Вікенд» та ведучі цього вечора Роман Балич і Тарас Козич.

І ось настала довгоочікувана мить оголошення переможців цьогогорічного конкурсу. Дівчата пройшли довгий шлях підготовки, хвилювань, репетицій, підбору суконь і т.д. Кожна з них уже перемогла саму себе, власну невпевненість і страх. Кожна з них варта теплих слів і вітань, а власниця корони тепер готуватиметься до загальноміського студентського конкурсу краси. Решта ж матиме нагоду ще раз і ще раз згадувати найприємніші миті, переглядаючи світліни та відео зі «СтудМіс ТДМУ 2016».

Отже, «СтудМіс ТДМУ Фото» стала Аліна Герман, «СтудМіс ТДМУ Модель» — Вероніка Миц, «СтудМіс ТДМУ Елегантність» —

Іванна Лукасевич, «СтудМіс ТДМУ Інтернет» — Соломія Хома, «СтудМіс ТДМУ Інтелект» — Марта Стецевич, «СтудМіс ТДМУ Артистичність» — Ірина Сиротюк, «СтудМіс ТДМУ Чарівність» — Пріянка Тягі, «СтудМіс ТДМУ Глядацьких симпатій» — Чидінма Джой Окоє, «СтудМіс ТДМУ Огогого» — Марина Шуміловська, «СтудМіс ТДМУ Посмішка» — Віта Мацьків, «СтудМіс ТДМУ Грація» — Софія Грабченко, «СтудМіс ТДМУ Сітілайф» — Марія Хомик.

Найголовніші нагороди дівчатам вручив ректор ТДМУ, професор Михайло Корда, який спершу побажав всім учасницям успіхів у навчанні, творчій реалізації, особистому житті та професійному становленні.

Корони віце-міс здобули — II віце-міс «СтудМіс ТДМУ-2016» Вероніка Миц і I віце-міс «СтудМіс ТДМУ-2016» Аліна Герман. Перемогла у конкурсі Іван-

на Лукасевич. Троє дівчат, окрім цінних подарунків, отримали перепустку на участь у загальноміському конкурсі краси серед студентської молоді. В разі перемоги котрась з них зможе представляти ТДМУ на всеукраїнському рівні.

Як зізналася Іванна Лукасевич, вона ще не задумувалася над тим, яким чином готуватиметься до «СтудМіс Тернополя-2016». «Чесно кажучи, не сподівалася, що виграю цей кон-

курс, тому в мене не було жодних попередніх планів. Сьогоднішня перемога надихнула мене спробувати власні сили у наступних конкурсах», — додала дівчина.

Досить впевнено й комфортно почувала себе на сцені Чидінма Джой Окоє, яка у минулому була королевою конкурсу краси Асоціації студентів Нігерії. До речі, її прийшла підтримати велика кількість співвітчизників. Вони активно голосували за неї під час обрання «СтудМіс ТДМУ Глядацьких симпатій». Прихильники Чидінми виготовили плакати

з її зображенням і кожен вихід своєї улюблениці супроводжували оплесками.

Щодо Пріянки Тягі, то вона задоволена своєю участю, адже не ставила собі за мету перемогти. «Для мене це був перший у моєму житті конкурс краси. Отримала цінний досвід, нових друзів, багато яскравих вражень. Дуже дякую за підтримку всім, хто вірив у мене», — поділилася враженнями Пріянка.

Оргкомітет конкурсу висловлює подяку адміністрації та профкому ТДМУ за сприяння й підтримку, а ми очікуємо «СтудМіс ТДМУ-2017».

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ності, релігії та країни. Крім того, оргкомітет врахував побажання учасниць, у культурних традиціях яких не прийнято виходити на подіум у бікіні. Спеціально для них був підібраний особливий образ. Найголовніше, що конкурсантки встигли тісно здружитися між собою, тому під час репетицій і за лаштунками допомагали одна одній, спільно відпрацьовували номери. Іноземні представниці вдячні студентці ТДМУ Оксані Боб за допомогу та забезпечення комунікативного зв'язку.

свій інтелект, почуття гумору та вміння впоратися з хвилюваннями. Організатори підготували чимало запитань, на які відповідали дівчата.

Допоки красуні готувалися до наступного завдання — демонстрації своїх талантів, неймовірний драйв глядачам подарував гурт «Ganz live band» разом з нашою неповторною студенткою Людмилою Папінко. Відомі світові хіти підспівувала більшість присутніх. Цього вечора було чимало приємних мистецьких

ПЕРШЕ В УКРАЇНІ ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ З КОГНІТИВНИМИ РОЗЛАДАМИ

У Тернопільській обласній психоневрологічній лікарні відкрили одразу два відділення – когнітивних розладів і консультативне.

На урочисту церемонію відкриття прибули голова Тернопільської облради Віктор Овчарук, голова облдержадміністрації Степан Барна, ректор Тернопільського державного медичного університету, професор Михайло Корда, заступник директора департаменту охорони здоров'я Лідія Чайковська.

Головне завдання новоствореного відділення – надавати висококваліфіковану спеціалізовану стаціонарну психіатричну, психолого-психотерапевтичну та неврологічну допомогу пацієнтам з когнітивними розладами з усієї області.

«Сьогоднішня подія – надзвичайно вагома, бо спрямована на покращення життя і здоров'я наших краян», – підкреслив під час урочистостей голова ТОДА Степан Барна.

За словами завідувачки відділення

ням когнітивних розладів, головного позаштатного спеціаліста-невропатолога департаменту охорони здоров'я ОДА Людмили Колеснікової, новостворений медпідрозділ забезпечить цілодобовий догляд за пацієнтами. Крім медикаментозного, недужим з такою патологією будуть призначати й фізіотерапевтичне лікування – масаж, ЛФК, ароматерапія, водолікування. Щодо діагностичних процедур, то це – лабораторні обстеження, проведення електроенцефалограм, електрокардіограм, ультразвукове дослідження внутрішніх органів, УЗД судин головного мозку, комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія, нейропсихологічне тестування.

– Проблема когнітивних порушень уже давно вийшла за рамки осіб старшого віку. Цьому сприяє сучасний ритм життя, збільшення факторів ризику зовнішнього середовища. Не лише в Україні, а й у світі тенденція до збільшення тривалості життя і зростання розповсюдженості загальних для різних типів деменції чинників

ризиком виводить проблему когнітивних порушень у сферу першочогових завдань. У щойно відкритому профільному відділенні наші фахівці надаватимуть допомогу пацієнтам з порушеннями пам'яті, концентрації уваги, мислення, спілкування та іншими когнітивними розладами, – розповіла Людмила Колеснікова.

Загалом відділення розраховане на 50 ліжко-місць. Сучасні комфортні палати на дві або ж чотири особи, побутові зручності – умивальник, туалетна кімната, затишна атмосфера, оновлені інтер'єри сприятимуть покращенню стану та швидшому одужанню пацієнтів.

Як розповів головний лікар обласної психоневрологічної лікарні

Володимир Шкробот, потреба у створенні такого медпідрозділу виникла через відсутність профільних відділень для лікування пацієнтів з когнітивними розладами не лише на Тернопільщині, а й в Україні.

– Раніше таких пацієнтів лікували переважно в амбулаторних умовах, тому вони й не завжди могли отримати висококваліфіковану стаціонарну меддопомогу. З відкриттям у нашій лікарні профільного підрозділу така категорія недужих буде у полі зору фахівців, їм надаватимуть меддопомогу на рівні сучасних стандартів, – каже Володимир Шкробот. – Це відділення відкрили на базі реорганізованого підліткового, довелося залучити кошти спеціального фонду й доброчинні пожертви, по суті, все капітально відремонтували. Витратили на це майже мільйон гривень.

Щоб впровадити у практику нові методи діагностики, лікування, огляду складних нозологічних хворих, відділення співпрацюватиме з кафедрою неврології, психіатрії, наркології та медичної психології ТДМУ, яка розташована в лікарні. Кураторами відділення стануть науковці цієї кафедри.

**Лариса ЛУКАЦУК,
Світлана ГУМЕННА (фото)**

НА СТАНЦІЯХ ЗДОРОВ'Я

Понад 40 студентів нашого вишу взяли участь в акції «День здоров'я».

Майбутні медики зорганізували кілька тематичних станцій, на кожній з яких всі бажаючі могли пройти обстеження та отримати практичні консультації. Викладачі ТДМУ активно допомагали молоді у спілкуванні з тернополянами, ділилися своїм досвідом і всіляко сприяли у проведенні акції. Отже, цього дня тернополяни могли перевірити свій артеріальний тиск, рівень глюкози в крові, зір, отримати поради від стоматологів і навчитися правильному догляду за ротовою порожниною, а також більше дізнатися про захворювання внутрішніх органів, серцево-судинної системи, пройти майстер-клас з надання домедицинської допомоги. До кожної зі станцій вишикувалися чималі черги, але студентам вдалося кожному приділити достатню увагу. Для багатьох мешканців міста

справжнім відкриттям став монітор тілобудови й вони охоче дізнавалися про співвідношення м'язової та жирової тканин в їхньому організмі.

«Презентуємо нашу колективну, зорганізовану спільно зі студентами третього та шостого курсів медичного факультету, акцію «Здорове серце України». Гуртківці впродовж року ретельно готували інформацію щодо здорового способу життя, яка стосується серцево-судинних проблем. Вони також розробили спеціальну анкету й опитували громадян на своїй сторінці у Фейсбуці. Сьогодні вони продовжують опитувати перехожих. Водночас юнаки та дівчата розробили рекомендації щодо дієтичного харчування для збереження здоров'я серця. Також даємо рекомендації, як потрібно вимірювати та контролювати артеріальний тиск. Залучили наших колег з фірми «Омрон», з якими співпрацюємо впродовж багатьох років, щоб

вони надали нам для цього заходу апарати для виміру тиску і монітор

тілобудови. Останній вимірює масу тіла, індекс маси тіла, тобто, вираховує відразу співвідношення до норми, а також відсоткове співвідношення жирової та м'язової тканин. Якщо у людини спостерігається більше жирової тканини в тілі, то надаємо рекомендації щодо нормалізації харчування», – розповіла доцент кафедри медичної реабілітації Лариса Левицька.

Потрібно зазначити, що найактивнішими учасниками були учні шкіл, які ставили багато запитань, із захопленням опановували мистецтво накладання джгутів під час кровотечі й входять до молодіжного крила Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медичної допомоги, навчала тернополян правильно надавати першу допомогу. «Демонструємо основні принципи серцево-легеневої реанімації, зупинки кровотеч. Маємо можливість за допомогою манекенів і відповідних пристроїв змодельовувати різні ситуації, щоб в інтерактивній формі люди змогли опанувати базові навички надання допомоги. Хочу сказати, що найкраще вчать діти, які з неабиякою цікавістю опановують кожну навичку. Сьогодні це найвдячніші наші учні», – додала Богдана Перевізник.

Один з організаторів – представниця громадського об'єднання «Молодіжний центр розвитку міст» Мар'яна Гевко зазначила, що головне завдання заходу – показати людям цінність здоров'я. «Прагнули охопити всі галузі здоров'я й продемонструвати те, як потрібно його берегти. Залучили багато державних і недержавних організацій. Нам дуже допомогли студенти медичного університету, які розповіли людям про дієтичне харчування, надали багато різних консультацій. Також ми зорганізували руханки й цікаві розваги для дітей», – сказала пані Мар'яна.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ЗДОБУЛИ ПЕРЕМОГУ В «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІЙ БИТВІ УНІВЕРСИТЕТІВ»

Після тривалої та запеклої боротьби впродовж 7-8 квітня студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського отримали в загальному підсумку перемогу в «Інтелектуальній битві університетів». Цього року проект набув всеукраїнського масштабу, а попереднього року відбувся у форматі двобоїв між представниками місцевих вишів. За перше місце змагалися команди Тернополя, Львова, Києва, Харкова, Запоріжжя, Дніпропетровська та Черкас. Загалом взяли участь майже 100 юнаків і дівчат. Наше місто довірили представляти команді ТДМУ, адже торік майбутні медики виграли міський конкурс. Відповідно на правах переможця вони отримали нагоду ще раз довести свою першість.

Суть проекту «Інтелектуальна битва університетів» полягає у тому, щоб провести змагання в неформальній обстановці. У рамках захо-

ду відбувся тренінг з ефективного командотворення для всіх учасників.

Під час дебатів молодь змагалася в аргументації щодо шкідливого

чи позитивного впливу Інтернету, а також виборювала перші місця у грі «Мафія», настільних іграх і шахах. У «Cash Flow» демонстрували свою фінансову грамотність. Інтерактивний квест дав змогу учасникам більше дізнатися про Тернопіль.

У результаті перше місце здобули студенти ТДМУ, друге – команда зі Львова, а третє – Києва.

До складу команди нашого університету, яка називалася «ТТБПОК», увійшли: Тарас Мороз (координатор, капітан), Тарас Колесник, Богдан Феценко, Петро Табас, Олександр Костюк, Катерина Андрушкевич. У грі «Mind game» за першість боролися Тарас Мороз, Тарас Колесник, Богдан Феценко, Петро Табас, Олександр Костюк, Катерина Андрушкевич. У шахах

своє вміння показував Петро Табас, у настільних іграх – Катерина Андрушкевич і Богдан Феценко, «Cash Flow» – Тарас Мороз, «Мафія» – Олександр Костюк, у дебатах – Тарас Мороз і Тарас Колесник.

«Чудово, що зростає попит на інтелектуальні змагання. Отримати величезне задоволення. Конкуренція була зовсім високою. Дякую всім членам команди за прекрасну гру та чудову командну роботу! Саме команда робота стала загорюючою у грі «Інтелектуальна битва університетів». Також приємно було познакомиться з представниками з інших вишів на в'їзних заходах», – зазначив Тарас Мороз.

Організатором заходу стало громадське об'єднання «Файне місто». Надати оргкомітет обіцяє зробити проект масштабнішим, залучити до участі нові міста та знову підтвердити статус Тернополя – студентської столиці.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ЛІКАРСЬКА ТАКТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ У ЛІКУВАННІ ХВОРИХ З ФІБРИЛЯЦІЄЮ ПЕРЕДСЕРДЬ

Микола ШВЕД,
професор,
Наталія ВІВЧАР,
Леонід САДЛІЙ,
Мар'яна БЕНІВ,
Надія КОВБАСА,
Олександра ПАВЛИК,
Андрій ПІДГУРСЬКИЙ,
Павло МЕЛЬНИК,
лікарі кардіологічного
відділення

Співробітники кафедри невідкладної та екстреної медичної допомоги нашого університету (проф. Швед М.І. та проф. Гребеник М.В.) разом з лікарями кардіологічного відділення та палати інтенсивної терапії Тернопільської університетської лікарні (Садлій Л.В., Вишталюк Д.М., Охримович Л.М., Качанюк І.А., Мельник П.І., Підгурський А.В., Потіха Я.О., Вівчар Н.М.) ще в 80-90-і роки минулого століття започаткували та впровадили в клінічну практику нові методики лікування порушень ритму й провідності серця.

Ця патологія супроводжує всі серцево-судинні захворювання, надзвичайно поширена серед мешканців області та почасти є безпосередньою причиною смерті людини. Тому своєчасно та адекватно надана невідкладна допомога при аритміях серця рятує життя пацієнта. В світі існує досить широкий арсенал різноманітних медикаментозних і немедикаментозних програм лікування аритмій. Ми апробували та вперше впровадили на Тернопільщині понад десяток комбінованих медикаментозних методик, а також такі інтенсивні інтервенційні програми відновлення ритму серця, як: електрокардіоверсія, черезстравохідна електрокардіостимуляція, дефібриляція (планова та екстрена), електрокардіостимуляція (тимчасова та постійна) тощо. На часі стало актуальним впровадження в краї хоч і дороговартісної методики електрофізіологічного обстеження серця та абляції аритмій, але надзвичайно ефективних у лікувальності.

За вказаний період спостереження в ПІТі кардіологічного відділення проліковано понад 20 тисяч хворих, більшість яких страждали від аритмій серця, проведено понад 1000 успішних реанімацій, у понад 1500 хворих відновлено синусовий ритм медикаментозними методами, у 610 пацієнтів – методом кардіоверсії, майже 1170 пацієнтам імплантовано електрокардіостимулятори. Таке широке впровадження нових, ефективних, але інтервенційних методів лікування, звичайно, супроводжується проблемою сприйняття їх як медичним персоналом, так і самими пацієнтами. Тому нам довелося, крім впровадження самих методів лікування, посилено, щоденно та індивідуально в

кожному конкретному випадку займатися також деонтологічними аспектами проблеми лікування порушень ритму та провідності. Інколи цю деонтологічну проблему важче перебороти, ніжвилікувати саму аритмію.

Тому, враховуючи наш понад 30-літній досвід лікування аритмій та певні терапевтичні успіхи, хочемо звернути увагу читача (лікуючого лікаря) саме на ці етично-деонтологічні труднощі та можливі шляхи їх подолання при різних терапевтичних тактиках лікування аритмій.

Спілкування з хворими, які страждають на порушення серцевого ритму, безумовно, відзначається певними особливостями. Тривожно-депресивний стан, який характерний для багатьох категорій соматичних хворих, завжди обтяжує стан пацієнта з аритмією, що цілком природно:

очевидне порушення роботи такого життєво важливого органу, як серце часто супроводжується неприємними відчуттями, вселяє стурбованість, страх, породжує пригнічений стан. До спектру змін психіки при порушенні ритму входять й інші синдроми (ригідність афекту, високий рівень незадоволення потреб, довготривала фіксація на негативних переживаннях та ін.), але компонент тривоги зазвичай грає найбільш помітну роль. Існують також інші особливості сприйняття свого захворювання. Тому при лікуванні хворих з аритмією, крім дотримання загальних деонтологічних принципів, лікар повинен враховувати своєрідність саме цієї патології з її особливостями, впливом на спосіб життя, з характером проведеної терапії та ін. Справді, легко уявити різні деонтологічні аспекти при роботі з пульмонологічними, гастроентерологічними, нефрологічними та іншими хворими. Тому, очевидно, що навіть в межах однієї вузької терапевтичної спеціальності мають бути наявні особливості деонтології, які визначаються вже однією нозологією приналежністю пацієнта.

Відповідно з цим, спеціаліст,

який працює у певній сфері клінічної медицини, як правило, володіє певним обсягом деонтологічних прийомів для полегшення спілкування зі «своїми» пацієнтами. Тут йдеться не про шаблони, а про загальні інструкції, які полегшують роботу лікаря у типових для цієї спеціальності ситуаціях. Таким чином, принцип диференційованого підходу в приватній деонтології, без сумніву, існує та входить в суму професійних навичок фахівця. Наша довготривала та багата клінічна практика дає підставу підсумувати нагромаджений значний досвід особливостей спілкування при роботі лікаря з хворим на аритмію. При цьому доцільно враховувати, що психологічний стан пацієнта тісно пов'язаний з особливостями самої аритмії: одна ситуація – лікувати рідку екстрасистолічну

аритмію, яка не впливає на самопочуття пацієнта, і зовсім інше – виснажливі напади фібриляції передсердь (ФП).

Вище було вказано про особливості психічного стану хворих з ФП, їх тривожно-депресивний стан. Тому перед призначенням психотропних засобів лікар повинен завжди намагатися заспокоїти пацієнта. Як правило, мовимо, що аритмія, яка турбує хворого, неприємна, але не є смертельно небезпечною та зустрічається у багатьох людей. Тобто, розповідаємо пацієнту, що ситуація цілком буденна, не представляє особливого клінічного інтересу. Спеціаліст повинен неухильно дотримуватися стандартної уважності при зборі анамнезу та огляді. Така поведінка лікаря зазвичай дещо заспокоює хворого, створює «ґрунт» для подальшої співпраці. Природно, при цьому не варто перебільшувати, використовувати легковажний тон, що викличе лише негативну реакцію пацієнта, який стурбований своєю хворобою. Звернемо увагу на ще один аспект проблеми. Сучасні принципи медичної етики потребують надання лікарем хворому повної інформації про його стан. Такий підхід при

цій клінічній ситуації є сумнівним. Іноді така інформація може у буквальному розумінні вбити хворого. В будь-якому разі, при першому контакті з пацієнтом, не знаючи достатньо його особливостей, ставлення до патології, життєвої позиції, не варто обтяжувати його всім обсягом інформації про можливі ускладнення (щодо ФП-високий відсоток важких тромбоемболій, можливу інвалідизацію, до якої може призвести інкурабельна ФП хворого з важкою «фоновією» патологією серця). Пацієнту завжди треба повідомити, що ситуація серйозна, але не безнадійна, що сучасна терапія дає шанси на успіх – якщо не на цей час, то в майбутньому. Врешті-решт, дотримуючись лінії «золотої середини» (хоча це й вимагає від лікаря більшого психологічного напруження та заглиблення в психологію пацієнта), можна досягнути бажаної: достатньо повної обізнаності хворого та адекватної оцінки ним свого стану, з одного боку, і водночас віри в успіх лікування (що здебільшого його й визначає).

Пароксизмальна форма ФП є однією з найбільш складних аритмій у зв'язку з поганою суб'єктивною переносимістю та частою інкурабельністю. Як відомо, напади аритмії на початку виникають зрідка, тривають не довго, купіруються легко, але в подальшому з'являються частіше, стають тривалішими й важко піддаються медикаментозному лікуванню. При цій аритмії лікарю необхідні витримка та терпіння при роботі з хворим. На ранньому етапі перебігу хвороби завжди необхідно попереджувати пацієнта про можливість повторення нападів (не акцентуючи на цьому увагу) та дати рекомендації для їх лікування до виклику лікаря. При купірованні нападу лікарем, якщо в цьому виникає потреба (в умовах стаціонару чи вдома), потрібно заспокоїти хворого, а самому працювати чітко, без поспіху. Внутрішньовенне введення антиаритмічних засобів триває іноді доволі довго, тому паузи між повторними ін'єкціями слід заповнити, розмовляючи з пацієнтом про подробиці анамнезу хвороби та життя; при цьому, пальпуючи пульс і розглядаючи ЕКГ, можна сказати про те, що є покращення.

Як правило, «досвідчені» хворі самостійно приймають антиаритмічні препарати для ліквідації нападу, що часто дає ефект. Такого пацієнта потрібно обов'язково попереджати про небезпечність прийому великих доз медикаментів (встановити певний ліміт, який пацієнт не повинен перевищити) й недоцільність відкладати виклик лікаря, якщо напад важкий та довготривалий.

Становище лікаря ускладнюється, коли напади частішають, а життя хворого стає нестерпним через загрозу виникнення чергового пароксизму ФП і погіршення самопочуття при його виникненні. Найкращим «деонтологічним» прийомом тут буде швидкий ефект від призначеної терапії. На практиці це повинно проявлятися в призначенні одразу повноцінної терапії, щоб пацієнт повірив у позитивний результат, у компетентність лікаря та ще не витрачені ресурси свого організму. Це надзвичайно важливо, якщо пацієнт звертається після безуспішних спроб профілактичної терапії. Тут необхідно згадати про одне правило загальної деонтології: ні в якому разі не осуджувати своїх попередників, навіть якщо їх терапевтична тактика була неправою. Потрібно сказати пацієнту: якщо ти чи інші препарати виявилися неефективними, то є необхідність приймати інші. Можна сказати, що і ви б діяли, як попередні спеціалісти, але якщо така тактика є неефективною, потрібно шукати інші шляхи. На жаль, при лікуванні пацієнтів з аритмією такі ситуації не рідкість.

Часто хворі звертаються за допомогою, коли вже приймають численні засоби та не отримали очікуваного полегшення. В тих випадках, якщо лікар припускає неефективність і своєї призначеної терапії, повинен пояснити, що цей тип аритмії дуже стійкий і що вже дуже добре, якщо вдасться зробити напади рідшими, коротшими, швидше виліковними. У випадку, якщо ефект перевершить ваші очікування й обіцянки пацієнту, то він не поскаржиться на лікаря; гірше, якщо не здійсняться необачні аванси, дані до початку терапії.

Сам підбір терапії нині можна проводити в умовах тестування низки препаратів, провокуючи появу пароксизмів ФП трансезофагеальною електрокардіостимуляцією. Хворому потрібно пояснити очевидні переваги цього методу, його безпечність. Неприємним моментом тут є викликаний стимуляцією передсердний напад ФП, але пацієнти переконують, що краще, якщо такий напад виникне в умовах стаціонару, де він одразу буде купірований, ніж коли розвинується вдома у випадку неефективності чергового препарату. Але останнім часом склалася думка, що тестування препаратів при пароксизмальній формі ФП – доволі жорсткий підхід до лікування, враховуючи почасти складну курабельність спровокованих нападів.

Якщо відсутня можливість для підбору терапії за допомогою провокування нападів ФП шляхом черезстравохідної стимуляції передсердь або лікар вважає цей метод надто жорстким, то у випадку неважких нападів ФП у достатньо добре обстеженого хворого краще проводити підбір засобів профілактичної терапії не в стаціонарі, а вдома, в умовах звичайного життя й навіть роботи.

ДАЛІ БУДЕ

БІОРЕГУЛЯЦІЙНА МЕДИЦИНА – НА ДОПОМОГУ СІМЕЙНОМУ ЛІКАРЮ

Міжнародний науково-практичний семінар «Сегментарно-метамерна біорегуляційна терапія як інструмент успішного лікаря» відбувся в Києві. Зорганізували його та провели Українська академія біологічної медицини, Товариство лікарів біорегуляційної медицини. У цьому заході я взяла участь як модератор.

150 лікарів, фахівців у галузі біорегуляційної медицини, серед яких було багато лікарів первинної ланки, зібралися для професійного спілкування та обміну досвідом між однодумцями в Україні й за кордоном.

Я звернулася до колег зі вступним словом, доповнивши, що у своїй роботі лікарі біорегуляційної медицини цілісно підходять до організму пацієнта й освоюють методики застосування біорегуляційних препаратів. В Україні цей підхід розвивається вже понад 20 років, нагороджені дані наукових і клінічних досліджень, великий практичний досвід. Розробці методик гомеосиніатричного введення антигомотоксичних препаратів у точки акупунктури були присвячені і моя докторська дисертація, а також наукові теми молодих колег-науковців та учнів – канди-

дата меднаук Оксани Драпак, здобувача кафедри Андрія Надкевича, магістра Зореслави Пінкевич. Науковці та практики ТДМУ в процесі роботи розробляють методології поєданого застосування біорегуляційних препаратів та активізації механізмів нервово-рефлекторної регуляції. Результати спільних зусиль різних фахівців дозволили поступово перейти від терапії певних захворювань до розробки комплексних технологій роботи з цілісним організмом і вирішувати не лише завдання терапії, а й реабілітації та профілактики. Такі технології передбачають скоординований різноспрямований біорегуляційний вплив на організм.

І тому нам завжди цікаво спілкуватися з колегами з різних країн, які мають великий досвід у застосуванні таких комплексних біорегуляційних терапевтичних методик, передовсім біопунктури.

Гостем міжнародного науково-практичного семінару став професор, доктор Артуро О'Бірне, хірург, спортивний лікар, медичний директор Центру біологічної медицини (Калі, Колумбія). Він здобув медичну освіту в університеті дель Каука в Колумбії

1976 р., вивчав клінічну фітотерапію (рівень магістра) та клінічну нутриціологію (аспірантура) в університеті Барселони. Є провідним професором інтегративної медицини в університеті Жаверіана в Калі, Колумбія. Доктор Артуро О'Бірне – член кількох медичних співтовариств та експрезидент Міжнародного товариства гомотоксикології та гомеопатії (ISOHN). Він є частим гостем на з'їздах і курсах як національного, так і міжнародного рівня, особливо в зоні Іберо-Америку. У сферу його інтересів входять освітні тренінги, він керує клінікою як частиною офіційної післядипломної підготовки ISOHN з 1991 року. Останні 30 років професор присвятив створенню навчальних матеріалів, у тому числі записи щотижневих радіопрограм, освітніх фільмів в Інтернеті, на CD і DVD, є автором численних наукових статей і співавтором книги «Введення в біорегуляторну медицину».

На початку лікарської кар'єри доктор О'Бірне спеціально приїжджав до Європи для вивчення гомотоксикології «з перших рук». На його очах і з його активною участю концепція гомотоксикології отримувала науко-

Український професор Лілія БАБІНЕЦЬ представляє свого зарубіжного колегу з Колумбії, професора Артуро О'БІРНЕ

ве та практичне підтвердження і розвиток.

Захоплююча й глибока за змістом лекція колумбійського вченого «Від гомотоксикології до біорегуляційної медицини» заповнила присутніх у тому, що нині методичний рівень системної біології та медицини дозволяють мовити вже про трансформацію гомотоксикології в біорегуляційну медицину. По суті, на її основі може бути сфор-

мована концептуальна основа оновленого розуміння західної академічної медициною поняття «цілісний підхід до організму людини». Високий гість дав глибоке наукове підґрунтя давній емпіричній галузі лікарського мистецтва.

У майстер-класах «Основи сегментарно-метамерної біорегуляційної терапії» та «Ін'єкції в рефлекторні зони, практична демонстрація» Артуро О'Бірне щедро поділився своїм теоретичним і практичним досвідом, продемонстрував деякі професійні прийоми.

Цікавими були також виступи українських колег – кандидата меднаук Вадима Клименка, (Товариство лікарів біорегуляційної медицини) «Біорегуляційні методики – шлях до успіху сучасного лікаря», а також Марини Гулій, головної лікарки медичного центру ЮБІАЙ «Місце біорегуляційної програми біорегуляційної корекції. Клінічний досвід».

Програма міжнародного науково-практичного семінару «Сегментарно-метамерна біорегуляційна терапія як інструмент успішного лікаря» була насиченою, наповненою цінним теоретичним і практичним змістом, корисною для подальшого професійного та наукового зростання фахівців у галузі біорегуляційної медицини і біопунктури.

Лілія БАБІНЕЦЬ,
завідувач кафедри ТДМУ,
професор

СУЧАСНА ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ ВИМАГАЄ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ

Про те, чого вдалося досягти вітчизняним фахівцям і яких результатів варто очікувати від цьогорічних «Прикарпатських дерматологічних днів» – наша розмова з професором кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами ТДМУ Світланою ГАЛНИКІНОЮ.

– Форум відбувся під гаслом «Сучасні аспекти реформування дерматовенерологічної служби». Назва багатообіцяюча, але у світлі перетворень у нашій медицині, не цілком обнадійлива.

– Головний вектор конференції спрямували на удосконалення, розвиток нашої служби. Як мовив у кулуарах один з авторитетних учасників зібрання, в нинішній важкий для країни час не варто робити гучних заяв, рішучих кроків і кардинальних змін. Усі інновації повинні бути доволі виваженими, коректними. Гадаю, таку мету й ставили перед собою ініціатори форуму. Рівень конференції як у контексті наукових доповідей, так і в організаційному плані зробив її цікавою для дерматологів Рівного, Херсона, Дніпропетровська, Хмельницького, столиці. Учасники конференції почерпнули для себе багато корисної інформації, яка ґрунтувалася на найкращих прикладах світового досвіду, застосуванні у клінічній практиці протоколів з позиції доказової медицини, напрацювань сучасної вітчизняної дерматовенерологічної науки та практики.

– Чим зацікавили гостей доповідачі?

– Серед топових назвала б до-

повідь доктора медичних наук, завідувача кафедри дерматовенерології НМАПО імені П.Л. Шупика Олександра Літуса, яку він присвятив проблемам дерматовенерологічної допомоги в екстремальних умовах. Ця тема дуже актуальна, адже йдеться не лише про збереження здоров'я, а життя людей в

умовах бойових дій, пов'язаних з високим ризиком і вірогідністю отримання травм, впливу як високих, так і низьких температурних чинників. У доповіді було представлено план заходів щодо організації надання меддопомоги постраждалим на рівні первинної меддопомоги, зокрема, з певних нозологій.

Узагалі ж палітра тем цьогорічного форуму була доволі розмаїтою, свої доповіді учасники присвятили як класичній дерматології, так і усім її сферам. Чимало було цікавих повідомлень, що базувалися на сучасних стратегіях лікування. Скажімо, власним досвідом щодо нових мож-

ливостей у лікуванні акне поділилася головний лікар Хмельницького шкірвендиспансеру, професор О. А. Каденко. На необхідності фотозахисту у пацієнтів з гіперчутливою шкірою акцентувала свій виступ доцент К. Барлова з Києва. З великою цікавістю слухали учасники фо-

рум і виступ головного лікаря столичної універсальної дерматологічної клініки «Євродерм» Богдана Литвиненко щодо можливостей застосування телемедицини в дерматології. Цілу низку цікавих та актуальних доповідей представили організатори форуму, науковці та практичні лікарі з Івано-Франківська.

– Якій проблемі ви присвятили свій виступ?

– Моя доповідь стосувалася метаболічного синдрому, зокрема, актуальності цієї проблеми у дерматологічній практиці. Тема, на перший погляд, не цілком масштабна, але така, що доволі яскраво демонструє, як тісно

пов'язана сучасна дерматологія з багатьма суміжними дисциплінами. Особливу увагу намагалося привернути до проблеми тісного зв'язку патогенетичних ланок метаболічного синдрому та деяких дерматозів, зокрема, псоріатичної хвороби. Як демонструють останні дослідження, під «крилом» метаболічного синдрому доволі часто дебютують дерматологічні захворювання. Отже, першорядне завдання, що стоїть перед лікарями, вчасно розпочати лікування, яке складають немедикаментозні, а також медикаментозні методи корекції метаболічних порушень й ожиріння. При виборі лікарських препаратів необхідно враховувати їхні можливі, зокрема, метаболічні ефекти й органопротекторну дію. Загалом лікування метаболічного синдрому слід зосередити на врахуванні п'яти основних завдань: нормалізації маси тіла, збільшення фізичної активності, антигіпертензивної терапії, ліпідознижувальній терапії, дезагрегаційній терапії з використанням аспірину. Що ж до порад дерматологам, то для них рекомендовано створення кишенькової карти або електронного шаблону з діагностичними критеріями МС і впровадження скринінгу на наявність п'ять чинників ризику в повсякденну практику.

– Чим вирізнялися цьогорічні «Прикарпатські дерматологічні дні»?

– Нещодавній форум продемонстрував, наскільки розширю-

ють наші можливості в спілкуванні, обміні досвідом телекомунікаційної технології. У сателітному симпозіумі, що відбувся в рамках форуму, взяли участь колеги з дев'яти областей України. Інноваційним штрихом заходу стало спілкування наживо в режимі запитань та відповідей. Такий спосіб обміну інформацією викликав жвавий інтерес у учасників симпозіуму, який присвятили сучасним методам діагностики та лікування атопічного дерматиту. Особливою була й форма подачі матеріалу – традиційні доповіді замінили на ринг наукових ідей, де змагалися представники науки та практичної медицини – професор Т.В. Святенко з Дніпропетровської медичної академії та головний лікар Хмельницького шкірвендиспансеру професор О.А. Каденко.

На завершення учасники «Прикарпатських дерматовенерологічних днів» прийняли резолюцію та визначили важливі для діяльності служби рішення, серед яких: збереження здобутків вітчизняної дерматологічної служби, інтегрування та взаємодія зі світовою дерматовенерологією в контексті використання новітніх наукових розробок і фармацевтичних продуктів, удосконалення можливостей подальшого безперервного самовдосконалення фахівців з дерматовенерології незалежно від рівня закладу медичної служби чи форми власності.

Лариса ЛУКАЩУК

18 квітня виповнилося 60 років доцентві кафедри клінічної фармації ТДМУ Ігорю Михайловичу МАРКІВУ.

Вельмишановний Ігоре Михайловичу!

Сердечно вітаємо Вас з 60-літтям!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом після чотирьох років практичної лікарської роботи успішно пройшли 32-літній трудовий шлях: спочатку клінічного ординатора кафедри терапії № 1, старшого лаборанта, асистента кафедри пропедевтичної терапії, асистента, доцента кафедри терапії ФПО, доцента кафедри шпитальної терапії № 2, а останні майже 12 років – доцента кафедри клінічної фармації.

Упродовж двох років Ви очолювали сектор інтернатури.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників другого покоління

ня, відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-терапевта, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді, за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконан-

ня своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Ігоре Михайловичу, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя, затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Хай сміється доля, мов калина в лузі,

У родиннім колі, серед вірних друзів,

Хай крокують поруч вірність і кохання,

Хай здійсняться мрії і усі бажання!

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

17 квітня відзначила ювілейний день народження ветеран ТДМУ Іванна Павлівна КОВАЛЬ.

Вельмишановна Іванно Павлівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Кременецького педінституту, 10 років вчителювання в середніх школах у стінах Тернопільського медуніверситету Ви успішно пройшли 25-літній трудовий шлях старшого лаборанта кафедри анатомії людини, виконували одну з найважливіших ділянок роботи – організаційного забезпечення навчального процесу, проведення висококваліфікованих наукових досліджень.

Глибоко поважаємо й шануємо Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм,

сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Іванно Павлівно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, щасливого довголіття.

Бажаємо щастя, здоров'я і сили, Щоб довгі літа плечей не схиляли, Щоб спокій і мир панували

на світі, Щоб радість знайшли Ви

в онуках і дітях!

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

«ТЕРПОЛЯНАМ» – П'ЯТЬ РОКІВ

З цієї нагоди в залі університетської бібліотеки відбулося урочисте засідання, на яке гуртківці запросили почесних гостей – викладачів, деканів факультетів ТДМУ, представників міської влади, обласної організації Національної спілки письменників України, а також народного депутата Михайла Головка та депутата обласної ради Богдана Бутковського.

Присутніх привітав керівник гуртка, доцент кафедри філософії та суспільних наук Леонід Кравчук, який розповів про творчий доробок «Терполян». Він вагомий: за п'ять років п'ять книжечок, написаних студентами, побачили світ. «Історія роду – історія краю» Ігоря Оренчука – це, так би мовити, перша ластівка. Потім були збірки віршів «Жасмин», «Калина», куди ввійшли поетичні дебюти тала-

новитих студентів нашого університету. Цього року «Терполяни» зреалізували новий чудовий проект – видали збірку «Явір».

Леонід Васильович подякував усім, хто, долучившись до гарної справи, зробив свій внесок у скарбничку культури нашого краю.

Студентів і викладачів, які сприяли створенню науково – краєзнавчого гуртка, привітав народний депутат України Михайло Головка, який наголосив на важливості знання рідної історії та культури, популяризації духовних цінностей нашого народу, його звичаїв і традицій. Дуже добре, що студенти-медики долучаються до таких про-світницьких проектів, вивчають свій родовід, виявляючи повагу до минулого й своїх предків, зазначив парламентарій. І побажав «Терполянам» натхнення, подальшого творчого розвитку та нових книг, які б розвивали національну свідомість і гордість за рідний край.

Михайло Головка привіз у подарунок чимало нових видань у комплекті з новою книжковою полицею, яку гуртківці вирішили передати бібліотеці ТДМУ. Її директор Олена Прощів подякувала за дарунок.

Згадуючи історію створення гуртка «Терполяни», завідувач кафедри філософії та суспільних дисциплін, професор Ірина Мельничук зазначила, що спер-

шу до його складу входили 15 студентів, а нині це вже чималий колектив обдарованої молоді. Сюди приходять за покликаною душою, щоб долучитися до твор-

чості, поділитися своїм натхненням, любов'ю до української мови, культури.

«Мене дуже тишить, що викладачі кафедр ТДМУ, інших вишів теж виявляють бажання проявити себе в літературній творчості, тож гурток з року в рік, розвивається й нині це вже мистецько-творча майстерня, цікава і студентам, і викладачам, і загалом талановитим людям нашого міста», – сказала Ірина Миколаївна.

– Символічно, що святкове зібрання з нагоди п'ятиріччя заснування гуртка відбувається в бібліотеці, – зазначив, вітаючи «Терполян», заступник міського

голови Тернополя Леонід Бицюра. – Бібліотека завжди була й залишається центром просвітництва, осередком поширення знань, цікавої інформації.

Мені приємно бути тут разом з вами. Студенти ТДМУ – майбутні лікарі, належать до нового покоління інтелігенції, яка, за словами патріарха Йосипа Сліпого, є мозком нації. Їй скеровувати суспільний розвиток. В минулі часи товариства «Поділля», «Січ», інші сприяли розвитку освіти та патріотизму молоді. Нині ж, упевнений, ви відчуваєте свою приналежність до великого українського суспільного руху, продовжуючи славні традиції. Тож успіху вам в усіх починаннях!

Натхнення в навчанні та творчості побажали «Терполянам» заступник декана факультету іноземних студентів, доцент Олена

Покришко, директор навчально-наукового інституту моделювання та аналізу патологічних процесів, поет і краєзнавець Валерій Дідух, голова Тернопільської організації Національної спілки письменників України Олександр Смик, відомий поет і публіцист Володимир Барна.

Звучали й музичні вітання, а також вірші. Авторську поезію читали студентки 1 курсу медичного факультету Оксана Велиган, Марія Кос і студентка 2 курсу медичного факультету Марія Чумадевська. З роллю ведучої чудово впоралася студентка 1 курсу медичного факультету Оксана Грам'як.

На завершення керівник гуртка подякував усім, хто підтримав творчі починання «Терполян» і насамперед ректорові ТДМУ, професору Михайлові Корді за сприяння в розвитку творчих здібностей студентів.

Лідія ХМІЛЯР

УКРАЇНКА

Ліні Костенко

Вона іде чорнобильськими селами
Й поволі воскресає мертвий шлях,
Ця жінка із думками невеселими
І світом іскри Божої в очах.

Вона слова знаходить,
наче зорі,
І роздає їх людям,
як скарби.

Її поля врожайні й неозорі,
На них стають героями раби.

Ще крок. І ще. Вже ніби
й недалечко,

Аби із Долею погомоніть
про все.

Та кличе Прип'ять. Кличе
Берестечко.

НА СТРУНАХ ДУШІ

Старий Батурін розпач
свій несе.

Андріївський узвіз біжить
до неї,

Пливе Дніпрова, ще
жива, вода.

І по старій, як стольний град,
алеї

Від Могилянки йде
Сковорода.

І знову білий аркуш полем бою

Стає для неї. Знову
слів полки

Стають на бій з неправдою
лихою,

Ростуть із серця, з муки,
з-під руки.

Вона така ж, як в юності,
та сама,

Не втратила в дорозі
довгій сил.

Її сузір'я – донечка
Оксана,

Син Василько і біль її – Василь...

Вона іде чорнобильськими селами,
За нею воскресає мертвий шлях.

Ця жінка з небом у думках –
не стелею.

І світлом іскри Божої в очах.

Наталія ВОЛОТОВСЬКА,
кандидат
медичних наук

